

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Ötvenéves petitsort 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több ízbeni hirdetések, alku szerinti a legolcsóbb árért.

Ilyen ideális hatszáz ezer frank, elképesztően nagy összeget... *Gőzmalomharca. Engel Sámuel, az izr. hitközség tiltakozása ellenére, engedélyt nyert...

DEUTSCH ALBERT fűszerkereskedésében (Hatvan-utca szegletén) ÖZÉMENT nagyban kaplató. (142.)

Z és BEKE ZENBEN utca szegletén. zenek utjonnan felszerelt: BAKTÁRUNKAT a közönséget, hogy ez időnyre próbál: Bot és erettonokat

150-tól — 20 — fríg 110 — 15 — 75 — 5 — 2 — 7.50

MA KALAPJAINKAT. a férfi kalapnak 85 kr, a flu kalapnak teljes tisztelettel Rochlitz és Beke.

Huzás június 3. IGERVÉNYEK egész 1864-diki állam-sorsjegyekre csak 4/1, frt és bélyeg. Főnyeremény 200,000 frt. Főnyeremény A „MERCUR” váltó-üzlet kiadóhatala csak Bécsben. Wollzeile 13. Ch. Cohn. (100.)

malmok, stb.-ért. Szép, halvány, tojásdad arcát kis kezébe hajlva, tekintete egy rózsától mereng...

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr. Fél évre 6. — Egyes száma — 5. —

Debreczen, máj. 29.

(P.) Bezzeg a tyukszemére hágtunk kormányparti kollégáknak, lapunk tegnapi számában közölt vezércikkünkkel, a mennyiben ott a helybeli hely...

Nem jól van úgy nagy jó uram, mert a ki a fontos ügy megbeszélésénél is célzatoskodik, sőt kézzelfogható hazugságokkal igyekszik a közvéleményt félrevezetni, az kettőt bizonyított meg maga ellen...

„Sükségesnek láttuk elmondani ezeket különösen most, midőn ismét egy új alakulás küszöbén állunk — melynél, a mint az előjelekből látszik, — az egyházunk felvirágoztatására vezető eddigi eljárással szakítván, — némelyek által most már a világi szerveződések és politikai tevékenység szerepeltetni szándékolnak.”

Vád ez urak, olyan vát, melyet minden önzetes embernek vissza kell utasítani pártkülönbség nélkül. Vagy önök talán nem tennék azt? Lássák mi még önökrol is feltételezzük, hogy igen.

Hát hiszen nem azt kellett volna arra a mi kritikánkra felelni, a mit felelni méltóztatott, hogy t. i. mi hivatalokat akarunk osztagolni; hála istennek mindenki tudja, hogy ez a kiváltsága mai napság csak a kormánypártnak van meg...

Bántja kollégáinkat azon kifejezésünk is, hogy az egyházi tanácsba olyan embereket kívánunk beválasztani, kik urai ezeknek, szíviknek, nem pedig politikai érdekek csatlósa.

Kérdjük, mit lehet várni azon tanácsból, melynek tagjai egy felsőbb parancsszóra cselekszenek, s nem lehetnek saját meggyőződésük után. Mit lehet várni az olyan emberektől, kik pároszon vezetettek és kénytelenek neki ugrani az oltárnak is, ha úgy szól a felsőbb hely...

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA. A jövő század novellái. (Vége.) Szép, halvány, tojásdad arcát kis kezébe hajlva, tekintete egy rózsától mereng...

ról kiadott parancs. Kik előtt a kenyer minden és csak azután a haza, az egyház? — Vagy, hogy ne beszéljünk rejtélyekben hát a közelmúlt választásokra hivatkozunk. Szolgájkunk nevével talán? a kik daczára, hogy az egyházi és városi tanácsban foglalnak helyet, nem állottak leszállani a pressió és a jás korteskedés sarába.

Hiszen maga a ki az egyházi jelenlést aláírta Laky Lajos ur, nem csak házról házra korteskedett hanem meg egyházi tanácsos léttére megtúrte az iskola épületére törvény ellenére kitűzött zászlót, addig más épületekről saját meg szentelt kezével tépte le az ellenjelölt lobogóját.

Ne bolgyassuk többé ez ügyet mert igen sok épületes dolgot tudnánk elmondani, veszekedést provokálni pedig legkevésbé akarunk most. Az ilyen emberekre mondjuk határozottan, hogy nem valók az egyházi tanácsba.

Méltóztatik csalódni abban is, hogy a függetlenségi párt minden kormánypartit elítél s szolgának és zsoldosnak tart. Nem úgy van. A függetlenségi párt nem követi a szabadelvű part elvét, hanem becsüli az erélyt és jelemet ellenfelében is és bizonyára megtudja választani őket azoktól kik csak azért ordítanak nagyot, hogy nagy darab kenyeret lökjenek nekik és a kiknek bizony megegy akáki adja is azt. Sajnáljuk, hogy ezt még odaát észre nem vették de nem mi vagyunk okai.

Mi az egyházi tanács új alakításáról beszéltünk s ime oda át már azt is tudják, hogy az egyházi hivatalnokokat is el akarjuk osztagolni.

Jól tessék megérteni, mi — a gatyás, a jött ment bitangok párta, a lenézett haszonlatlan semmisség már odáig nőtünk ki magunkat, hogy hivatalnokok elcsapra függ tőlünk. A roz lelkismeret már mutatja félelmét, fél mert tudja, hogy oly bünt követett el, mely megtorlásra méltó s előre is reszket a megtorlás napjától. Kis bituvé lesz akkor midőn más a tiszta lelkiismeret megnyugtatta.

Már most az a kérdés, hogy ki árul zsákban macskát, a függetlenségi párté, mely pedig kimondja, hogy az őszinte becsületességet, jellemességet pártolja; vagy a szabadelvű párt, mely neki támad a függetlenségi pártnak azért, — hogy ezt kimeri mondani és fennhangon hirdetni.

Tessék ítéletet hozni e két álláspont között. A mi magát a kiseprést s a kimaradt hivatalnokokat illeti, lapunk jövő számában fogjuk ez ügyet egy kissé meg szelgőztetni.

Politikai hírek.

Görögország mozgósításáról végre Andrásy gr. közös külügyminiszter urak is tudomása van. S a bécsi külügyi sajtóhivatal a budapesti kormánylapokat azon hírral lypolg, hogy az athéni kormány II zászlójá lypolg meg, hogy s két század lovassággal, összesen 6000 embert hívott be, kik a határa vezényeltetnek.

Mi azt hisszük, hogy a közös külügyminiszterünk kissé elkésett ezen információival; mert a görög csapatok, már ott vannak a határszélén s Szuzó tábornok, a főparancsnok is elutazott vagy minden órában elutazik a ha-

sem, e neki bár fájó, mégis végtelenül édes emlékeknek idezik: egész lényét, minden gondolatját igénybe veszi egy legközelebbi szerencsétlenség. Dufresne ur, a házfelügyelő, csak imént hagyta el a kertet s rémletes szavai még most is osszeszoritva tartják kis szírvét. — Leányasszony, ha ön huszonegy óra alatt nem lesz azon helyzetben, hogy negyven franknyi házbérlőhatalmát kifacsithassa, meg lesz önnek fosztva azon kellemes helyzettől, hogy ön lakónk lehessen. — A szegény Mari tehát a legnagyobb zavarában volt. Osekély hávidjából, melyet tegnap hozott át a marquisné asszony, a leg nagy nehány frankja. Istennem, istennem, mi fog történni, ha hajlék nélkül marad? — Szép fekete szeméből könnyespek hullottak a rózsabokorra, mik úgy fénylettek ott átűn tiszta zöld levellein, mint a valóságos harmat. — Koszirobogás hallatszék. Főuri biató állott meg a kis földzintes ház előtt, s Lamotte marquisné szállott ki abból leányával. — Kedves gyermekem! — szólta meg

táron már összpontosított hadak élére. Bár-mennyire összetörte is a hármás szövétség a portát, — alig lehet, hogy Hamid szultán megijedjen a hellenektől s Jamnát odaajándékozta öszántából Görögországnak.

Keléről. Aleko pasa Philippopolba utazott, hol nagy ünnepelességgel fogadták. Stolyin tbnok az összes fontosabb polgári és katonai állomásokat oly becsapálattal töltötték be, kiknek oroszbarát érzelmük kétségben felül áll. Továbbá a soppiai katonai akadémia 80 növendékét osztotta be tisztek gyanánt a kelettrumiál miliciába.

A szerb püspöki kar — mint az újvidéki Zasztava a legmeghatározott forrásból értesül — emlékiratot terjesztett fel a koronához a magyar nyelvnek a szerb elemi iskolákba való bebozatala kérdésének ügyében. Az emlékiratban a szerb episkopus arra kéri fő felségét, — hogy az érintett törvényjavaslatot vonja meg a legfelsőbb szentesítést. Az emlékiratot aláírták: Iracszkovics Prokóp patriarcha és Satojkovics Arzen budai püspök a többi szerb püspökök nevében, kik táviratilag jelentették ki, hogy az emlékiratot magukénak vallják. A Zasztava örömet fejezi ki a fölött, hogy a szerb főpásap az utolsó pillanatban megemlékezett s igyekezett az általános várakozásnak s a nép szavának megfelelni és eleget tenni.

Bódogh Albert első beszéde. Budapest, május 27.

A képviselőház nyári szünid-jétől csak pár nap választ el bennünket. Talán a testet s kedélyt egyaránt előtiszt melegségben kívül csak és körülmenyének tulajdonítható azon közöny, melyet a képviselő urak most már a közügyekkel szemben tanusítanak. Az őslesek nagyobbrazt unalmasak, a képviselők örökös konversziója elayonja még a legfigyelemreméltóbb argumentumokat is, szóval valóságos balszám gyanánt hat a kedélyekre, ha parlamentük valamely kiviló alakja, vagy még nem hallott szónoka emelkedik fel s igyekszik megfélelni anynyi várakozásoknak, melyeket megködszéha az ország jobbja kötnék.

Ily jelenségek mondható a Debreczen városának örökös jömlékében leendő tö képviselőjelölje, jelenleg H. Bözörmény nagytisztségű képviselője dr. Bódogh Albert. A rendőri törvényjavaslat némely paragrafusához szólott hozzá, a maga álláspontját, melyből feltűnően kirivott az orrossi multnak tartozó kötelesség, oly nemes hérvél, az első szereplés lámpalásától ment bátor fellépéssel, oly öntudatos erővel védte, hogy parlamentünk egyik kitünősége, ki nem osztotta nézetét, teljes joggal mondhatta róla: „Ha ez az ember oly nemes hérvél véd egy szentem nem helyes ügyet, hát még akkor hogyan fogja az igazi ügyet védeni.”

Szóval Bódogh Albert első fellépésével megnyerte magának az egész ház rokonszerét. Ana nagy figyelem, melyet mai nap már oly kevés ember tud magának lekötni, elég garancia arra, hogy benne a ház egy igen komoly, meghallgatásra méltó szakembert, s művelt szónokot ismert tanulni. Nem is mulasztotta el Tisza Kálmán miniszterelnök ur az alkalmat, hogy rögtön ne ellenalyozza felszólalásával azon szembetűnő harást, melyet a folyékony előadás, a szónoki routine s mindenek felett a parlamentaris mór od okozott. Tisza a felszólalás, s felszólalásában constatálta azt, hogy Bódogh Albert egy igen jeles s kötelességtel isméro orrost ismer már régóta, mi pedig constatáljuk azt, hogy Tisza Bódoghban egy számbarehető s küdelében eroteljes ellenlélek embert ismert fel, kinek felszólalását nem tanácsos szö nélkül hagyni.

Nem fejezhetem be csakem a nélkül, hogy Bódogh Albert tot debreczeni ellenlöljéhez Molnár György urhoz egy pár szót ne intézzek. A t. képviselő ur a ház nagyfigyelme között Bódogh beszéde alatt úgy látszik ahogy sem fért bőrbé. Folyvást izgott-mozgott, közbeszélt, igyekezett zavarni a szónokot, szóval úgy viselte magát, amint csak kiálthatlan namelük viselheti magát. — Nem tudjuk, hogy ama temérdek „alkotmányos kiadás”-t, melyet Bódogh debreczeni jelöltsége okozott neki, — nem bírja-e kiheverni, az

a felreztent Marit. Komornyikom, ki a szokott csekélységet hozta át öneek, két fehérrózsáról tet említtést. — Ime asszonyom... felelt Mari elfogódra, s a két gyönyörű virágra mutatott. — Ah! ezek valóban bámulatos szépek! — kiálta fel a marquisné leánya. — Az urnó közbeérgett: — Monyasszony! ruhád ékítésére látszának nekem főkép alkalmazásoknak. — Azután a zavarban levő kis kertész nő felé fordult: — Megkaphatjuk mind a kettőt? — Az egyik már el van ígérve, nagyságos asszonyom! felelt Mari sohajtván. — Akkor kénytelenek vagyunk a másikkal megelegetni. Mi az ára? — Két louisior. — It a pénz. Kúldje a virágot lakósomra. — Kegyetjes fejbőlintással távozott, talán nem is sejtve, hogy mennyei gondviselés volt, ki végzettségében vizsálatla meg az elhagyottat. Mari most már képes lesz reggel rendezni tartozását.

nem vitatjuk, hogy vajon tisztességes, loyális eljárás-e egy volt ellenfélle szemben kimutatni foga fehéret, pláne akkor, midőn az Ur figyelemmel hallgatja a szónokot, illő volna, hogy az inas se fészkelődnek a sarokba. Csak arra kérjük Molnár urat, hogy máskor, ha nem tessék neki az ellenfél beszéde, tessék kimeni a folyósóra szivarozni, (ugy sem tesz egyebet érek óta) vagy pedig tessék felállni s okosabb dolgokat mondani.

Debreczen városnak sokkal nagyobb díszöségére szolgálna az, ha képviselője nem ilne ott kilencz óra óta, mint egy fejejel „igen”-t bólintó porcellán bábu, mint az, hogy iszelen henzegészeivel igyaskiz megzavarni a megérdemelt közgyűlelmet.

A képviselőházból. — május 27-én.

A tisztelet ház gyorsan dolgozik. A rendőri kihágásokról szóló büntető codex tárgyalását 3 nap alatt befejezte. A büntető cselekmények szaporításának manája ma keres ellenéssel találkozott, a ma letárgyalt paragrafusok egy szónán vita nélkül intézettek el.

Holnap a katonaság beszállásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása kezdődik meg. A fülelde meleg levegő, a még itt időző képviselők mindinkább fogyó száma s az itt is időzők launkat munka kedve sejtetni enged, hogy a javaslattal is röviden s gyorsan fog végezni a ház.

BUDAPESTI HIREK. Borzasztó felhőszakadás volt tegnapi délután a fővárosban. Az eső mogyoró nagysággal jéggel vegyítve hullott alá óriási mennyiségben. Az orkánserű szél pedig számos kénynt ledöntötte. A délelőtti folyamán Bécsben dühöngött vihar miatt a vonat a két város közt nem közlekedhetett. Derék határozat. A budapest-ferencvárosi választók elhatározták, hogy pünkösdi hétfőjén testületileg átáruulnak S. Fehérvára a kiállítás megtekintésére. Egy küldöttség Thalý Kálmánt kérte föl az expedíció vezetésére. Kiásozt szontavak. A Mária Valéria-utczában a járdakörök fölszedése alkalmával 3 tökéletes fértiosztrázat találtak. Mintegy negyven év óta feketének a föld alatt. A rendőrség a rejtélyes eset kipuhatólása végett minden kellő intézkedést megtett. A Dunából újabb két férfi hulla fogatott ki.

Felhőszakadások a vidéken.

Budapesten, H.-Bözörményen, Veszprémen körül újabb több város felett dühöngött nagy vihar. Maj. 27-éről Duna-Bogdányról a következők írták: — Délután 4 órakor az első zivatar verő kezdetét, sűrű zápor és jégesóval vegyítve, ittott tyufkózás nagysággal — 36 gramm súlyú — jeget hullatva.

Rövid néhány percnyi idő alatt a nehez felhők tora vonultak, hogy a némi kárt maga után hagyott pusztító eleműl már-már megzabadválva éreztük magunkat s megkönynyebűlten várunk a borura mutatkozó derüt. Alig két órái szünet után azonban három oldalról tornyosultak össze fejünk felett a felhők, s két perczelöl 6 óra előtt reitontó menydörgés és villámok köz megnyitlák az ég csatornáit, s oly irtóztos módon ömlött az eső — jéggel stárú vegyítve — hogy alig egy percz múlva utozáinkat tegernyi víz borítá.

Hegyekből a községen át csergedező patakban a víz hirtelen egy, — egész másfélel magasságra emelkedett, utjában hordó nagysággal kövket rántán magával, s borzasztó szágással contrán neki a falu felső részén volt hídnek, hogy ezt magával sodorja.

A patak mentében s a hídfőnél több házba behatolt a víz, s az épületeket jelentékenyen megrongálta, a híd elrombolásával pedig a közlekedés feléle meg van akasztva.

Legnagyobb pusztítást minden esetre szőlők s dus vetésünkben okozott a zivatar, mert hallomás szerint a határ lapályosabb részét — a legjobb földeket s réteket, ember magassággal víz borítja.

Hálás tekintetét az égre emelte. — Oh anyám, — rebegte összekuszolt kezekkel, — ugy-e te kérted, te könyörögted ki ott fenn gyermeked számára e véletlen szerencsét? Megyek, felkereslek holnap jó anyám! Elviszem az első rózsát. Te akartad, neked ígertem, mindig a tied volt. Elviszem, letezem hideg sírhalmadra.

Másnap reggel, midőn Mari felkelt, hogy a marquisné rózsáját elküldje, ijedten vevé észre, hogy csak egy róssa van a bokron; a másik elhervadt az éjjel és levelei lehullottak.

Minden vére jéggé fagyott s mozdulatlanul, sápadtan állt a virágtól megvált tónál, néhány perczig... majd hirtelen elhatározással lemetészt a megmaradt rózsát és koppeny alá rejtve szállár léptekkel távozott a St.-Honore-utczai palotába. — La-Motte marquisnéhoz.

— Asszonyom! monda szelid, remegő hangon, a róssa elhervadt az éjjel. Visszahoztam a két louisior.

Két órái tul szünet nélkül szakadt az eső, úgy hogy legőregebbjének szavai szerint: Bogdány községet ily csapás soha nem érte. A szenvedett kár kétszégivél a legközelebbi napok, annak következményeit pedig a bizonytalan jövő igazolandja; annyit részünkrol máris jelezhetünk, hogy ennyi megpróbáltatás után jólétet várni nem lehet, de ne is várjunk!

Zala-Szent Gróthórol írták, hogy a május 22-ki felhőszakadás megrongálta mindazon házakat, melyeket a febr. 23-ki vihar megkímélt, számos ház fala megrepedt és beszakadt. A zápor pár percz alatt tengerre változtató a kötséget, két gyermek a vízbe hullott; az egyik oda is veszett, a másikat kihúzták, de ez is aligha felgyógyul. A kis-gái malomból a víz elsodorta az egész lisztkezelést.

A gazdasági helyzet hazánkban.

A gazdasági tudósítások maig sem tudnak megnyugtató kilátást nyujtani sem az ősz, sem a tavaszi vetések iránt. Az ősziekben gyorsan s nagyra tartó a gym és sok kárt tett a víz, még oly magas fensik területen is minő Fehérmegye buzatermő földje. Ily helyeken az egykét lábnyi korhany alatt levő anyag, nem eresztette át a vizet, míg a Tisza balpartján a talaj átázott. — Megnyugtatóst talának némelyek abban, hogy a légmérek most már kénylő fokot ért s a nap sugárait élvezheti a növényzet. Az erősebb sugárzás azonban sok helyen elszárita a buzaszás hegyit, mi kedvezőlen a magképződésre.

A rozs már általában kalászban van; megleg helyeken virágzásnak indult, — de a kalász vékony s oly abnormis időjárás után, minő ez ideig szenvedett, alig hozhat sok jó magot. A tavasziak egyrészt, most csak ott vannak, a hol rendszeren busztókor voltak; s aligha utólréhetik vagy visszapótolhatják a mit elmulasztottak.

A széná már alig lesz több. Néhol kielégítő. Homokos helyen az eddigi legelőn is megkaszáható lesz. De lapályos helyeken, beszilapodott. Néhol a már lekaszáit szénát s talaj alól feltűntet viz borította el.

Átalában nagy a panasz a sok esőre, holott más években ez időtájt minduntalan esőfért imádkozott a gazda. Miben s mennyiben járulhat az, a mi megmaradt, a következő hehek mutatják meg.

VIÖEKI HIRHEK. Eötvös emlékszobrárt Ercsiben június hó 15-én délelőtt 10 órakor leplezik le. A nerezett napon reggeli 7 órakor Budapestrol, Promontor és Tényi állomások irányára, külön gőzhajó fog Ercsibe indulni. Vízlelés. Május 22-én, Birdán (Temesegye) észak felé vízlelés volt látható. Az a látókor harmadát elfoglalt sötét felhőből, majdnem a földszinre leért. Soká mozdulatlanul látszott egy helyen maradni. Háromnegyed óra után az alsó rész fölfelé hajlott, s ezután a légítmenény lassanként elenyészett. A villámzás és dörgés közt hulló, öreg borsónyi nagysággal jég, kevés kárt okozott. Öngyilkosság. Huszton (Máramaros megye) Gyórfy ref. tanító szép fiatal neje, revolverrel szíven lötte magát. Öngyilkosságának valószínű, hogy a fégyesen nevelt és elkényesztett nő elégedetlen volt a szerény sorsán, melyet férje neki nyujtatott. 13 szál özmárn. A hőmérséklet-vászárhelyi népkertben Brodi 29 éves katonája 13 szál vastag özmárná magát f. hó 22-én felakasztotta.

A bolgár küldöttség a fejedelemlél.

Sándor bolgár fejedelem május 16 dikán fogadta a bolgár küldöttséget Livrádiában. Ez alkalommal a fejedelem a következőket mondá: — „Midőn kezeikből átveszem a bolgár fejedelemlé történet megválasztásomról szóló okiratot, legszivesebb köszönetet mondok a bizalmat, melyet iparkodni fogok a haza szolgálatának szentelt minden erőm és képességem felhasználásával igazolni.

Méltánom a szabáditónk iránt érzett érzelmeiket. Ez érzelmek melyben vannak véve az én szírembe is, és magasabb értéket adnak a kapcsolásnak, mely bennünket Oroszországhoz fűz.

Az urnó megvétel tekintettel fogadta szavát. — Tegye oda az asztalra. Ön egy háltalan, semmirekellő leány. Más valaki nyilván többet ígért a rózsáért s annak adta. Távozzék ön s többé ne számíton a nyugdíjra, melyet eddig élvezett.

Fuldokló zokogása egyetlen mentő szóhoz sem engedé jutni. A nélkül kellett elhagynia a fényes palotát, honnan egyenesen a temetőnek indult.

Ott a leghatásos zugban egy szegényes sir áll. — Letérdelt előtte, kivetve kebléből a csodaszép rózsát és odahelyezte a sir középre. — Majd még közelebb hajolt a néma rögöz. Arczát reá tapasztá és kétségbeesve kiáltott fel: — „Anyám! Oh kedves mamám, mi lesz belőlem?”

Mikszáth Kálmán.

A nemzet óhajainak megfelelőre, udvariasági látogatásokat akarok tenni a nagy udvaroknál, ami tényleg hasznos fog hinni azon testvéreinknek, kik nem jutottak a független élet szerencséjéhez. Sietni fogok visszatérni a vitára bolgár nemzethez, melynek büszkén valam magam tagján. Viszontlátásra! Isten óvja Bolgárországot!

Ezután fogadtatás volt a császárné. A csár megengedte a fejedelmet, szerencsét kívánt a küldöttségnek a válaszához; azon reményt fejezte ki, hogy a küldöttség és az egész bolgár nemzet a fejedelmet támogatni fogják feladatában, melynek egyetlen célja Bolgárorság boldogsága.

A csár továbbá arra utalt, hogy az ország jövője és jóléte a mérséklet és törvényesség szellemétől függ, mely kell hogy őket áthassa, midőn azon alapszólások, mely számukra kieszközölt-tett és a jövőt az istennek bízzák. Végül a csár örmögözte ki a felett, hogy a fejedelem és a küldöttség első találkozására az ő házában történt meg.

Külföldi dolgok.

A bosnyákok és a színház. Szerajevből írják, hogy az ottani arenában berendezett színház, melyben naponta tartatik előadás, vajmi győres látogatókat. A beszülettek közül csak az előkelőbbek szokták az előadást megvárni. Hogy mily népszerűek vannak az ottani pelgári köröknek a színházról, igen szépen illusztrálja a következő nyilatkozat: Egy bosnyák házasfőzöz kérdést intéztek, hogy nem-e volna kedve a színházba menni? „Majmok játsszanak ott?” volt válasza. „Nem, emberek, kik az életből és a népek történelméből egész részeket híven elevenítenek föl.” „Azon nincs mit nézmem, látok elég embert az utcán és a kávéházban,” volt a női válasz.

Jelentem alássem: minden jól megy! Az oroszországi rémuralomnak is meg van a maga komikus oldala. A permi alkormányzó e hó 18-án Irbitől a belügyminiszterhez Pétervárra szóról-szóra következő tartalmu sürgönyt intéz: „Jelentem alássem, hogy minden jól megy. Az egész város, néhány külvárosi ház kivételével teljesen leégett. A kar 22 millióra rug. A gyujtogatók nyomozása erősen folyik. Egy gyanus egyén már befogatott s őrizet alatt van a tőrőmben.”

A zulu háboru nagy erőfeszítéssel folyik angol részről a kilátás van rá, hogy mint az afghánokkal, Ceterayó ő feleségéről is megkötötték a béke nem sokára.

Lulu a zulus között. A „London Times” megczafolja azon hírt, mintha III. Napoleon fia — ki az afrikai hadjáratához csatlakozott — a sok viszontagság és nélkülözés miatt súlyosan megbetegedett volna. Lulu minden nehézség nélkül tudja elviselni az expedíció sanyarúságait.

Az orosz kormány gondja. Pétervárt komolyan foglalkoznak a kérdéssel, hogy a börtönök szaporításának, mert a deportáció Szibériába nagyon céltalan eszköznek bizonyult. Kevésbé megromlottakra a deportáció súlyos büntetés, de a gonoszokra ez még jó-jótemény. Elmenekülni sem oly nehéz dolog, azután mások csak az ottani békés emberekre lettek terhesek, megmaradtak ott is rablóknak, gyilkosoknak és csak a kormány kiadásait növelték. Ez a büntetés mód költséges is, egyegy deportáció költsége ezrekbe kerültek, a mit nem érdemelnek meg ez emberek. Javító intézménynek a Szibériába való száműzését sehogysé bizonyult, sőt inkább az ellenkezőt értett el. Ilyen körülmények közt a börtönök szaporítása bizony érdekében lehet a csár kormányának, és hasznára lehet társadalmának is.

Don Carlos és a sajtó. Ez a fejedel-

mi iparlovág, kinek botrányos életéről saját hadsége leplezett le számos részletet, most sajtóperet készült indítani Európaszerte minden hírlap ellen, mely a hadségét könyvéből kivonatokat közölt.

Majális a Pallagon.

Debreczen, máj. 29.

Van túl a nagyerdő, annak tövében egy kies hely, a külső gard. tanintézet telke, az ugynevezett Pallag; mely, ha a nagyerdő már elnevezett Debreczen város ligetjének, mérész analogia nélkül volna Debreczen Margitszigetjének hívható. Tegnap legalább a külső gazdasági fiatalabb tanárok által rendezett tavaszi mulatság alkalmával olyasnak képét tüntetett föl.

Máskülönbön is valódi kis paradicsom a hely ha a természet adta zöld köntösét magára veszi, hát még midőn a zold lombos, pázi-tus teréket most szép leányok tarka csoportja népesít be; midőn az átköz-virágok kellemes illatához a csigányok andalót majd talposik-lundozó zenéje járult, volt műkedvelő-előadás, táncvacsora, minden mi a „szem-szajnak inger” hogy ne volna megfizethetően egy itt előtöltött est. S valóban a mulatság megfizethetően is volt, mert az összes jelen volt 100-nál több személyből álló közönség tek. Rottler József külső gard. inézeti igazgató tanár s az ifjabb tanárok vendégei valának. Kik midőn a minden dícséretet felül álló a régebbi jóidőkre emlékeztető magyar vendég szeretők által egyfelől debreczeni jó ösmérséiknek oly pompás délutánt s estét szerettek, — melytől minden ott jelen volt élete egyik legkedvesebb emlékei közé fog sorozni; másfelől egy szépen sikerült műkedvelői előadás által az abba belépő-díjként szolgált önkéntes adakozások után 150 forint meghaladó összeget gyűjtöttek a sors csapása által sújtott szegediek javára.

Az előadott darab „Egy nő ki az ablakon kiugrik” 2 szakaszból álló színművészek volt. A szerepeket Walter Mihály tanár (Tör Bálint), Rottler Erzsik k. a. (Rózi), Váradi Lajos tanár (Báró Dornó), Biró Pál tanár (Jenő), Walter Mihályné (Ida) Kocs Pirokska k. a. (Gróf Sárkányfőné) játszották a közönséges dilettánsokat sok tekintetben felülhaladó felfogással.

Rózi menyecskeinek a darab több helyén előforduló magyar dalait Rottler Erzsik k. a. felette kellemes és rokonszenves hangjával Boka zenekarának megyar zamatu kísérete mellett csinosan énekelte.

Volt taps koszoru virágoskor anyyi, hogy szeri se száma. Hát még mikor aztán belépett a népség, paraszt legényeknek öltözött gazdasági tanuló: olyan típusos körül metezett nyalka alakokat minők azok az árvalányhajas kalpagu, tarka puzsis, lobogó ingujjas, bőgatyás, sarkantyus uszmasz gazdaság ifjak voltak csakis Debreczen vidéke teremnek s csakis a Pallag nevelhet.

Csárdás táncuk leirhatlan tetszésre talált. A tanintézet méltó asztalos által a nagy-olvasó teremben emelt két láb magas sámpad dekorálását Biró Pál tanár ur kitűnő ízlésének köszönheti, ki az erdőről metezett fák és bokrokkal igyesen helyettesítte a festett hátfüggöyöt és coullissákat.

E sikerült műkedvelői előadás után vacsora, toasztok, ezek végeztével tánc következett, a melynek ha a fataláson mulik vége hossza nem lett volna ha a pirkadó hajnal róza ujjaival gyöngyöden nem iltakozott volna a „nihil nimis” arany szabály áthágása ellen. A férfítársaság nagyobb része azonban jó kedvben akarta megpillantani s borral üdvözölni a fölkelő nap ó nagyságát. — A mi ugy is történt . . .

Most már vége e pártját ritkító mulatságnak is. A tánc, muzika, ének, édes benyomásai rendezetlen chaosba zavarodva zug-

nak a fűben. — Az ember medítal a vi-nági örömök mulandósága s azon nagyszertű igazság fölött, hogy a bölcs teremű a leg-rosszabból is képes a legjobbat előhozni.

H. S.

ÜJDONSAGOK.

A mai közgyűlésnek kerés tárgya volt ugyan, de a kerés tárgyak között voltak ki-váló fontosságúak is. A közgyűlést ez alkajommal a távollévő főispán helyett, polgár-mester Simonffy Imre nyitja meg. Megkez-dődött a tanácskozás, felolvasatott az elbul-lott lovak lételeinek a hatóságos vissza-jut-tatása tárgyában érkezett miniszteri rendelet, valamint az 1878 ik évi házi-pénztári száma-dás, mely tudomásul véteett. A városi tiszt-viselők nyugdíjintézetének kidolgozott szabá-lyzata pontonként olvastatik föl. — Ily nyugdíjintézetre régen mutatkozott szük-ség volt már, de meg ennek mielőbbi életbe-léptetésére fel volt szólítva a hatóság. Fráter Imre, miután örömmel fogadta a nyugdíjinté-zet eszméjét, felhozta, hogy annak kivételét vagyis alkalmazását csak ott vólné üdvösznek, hol a tisztviselők állása állandósítva van, nem pe-dig időközönkénti változásnak alávetve. — Másrészt különösen ezen szabályzatnak van egy pontja, mely az egyéni szabadságot jelen-tékenyen korlátozza. Eszekelőfogva, bár néze-tének kifejezése által nem szándéka a jelen ügygel magát ellentétbe helyezni, sőt örömmel fogadja azt, azonban kéri a szabályzatnak pon-tonként leendő tárgyalását. Ez indítványt a közgyűlés Ármós Bálint javaslatá folytán azon módosítással fogadta el, hogy miután az ügy igen fontos, a szabályzat kinyomattassék, a bizottsági tagok között kiosztassék, s egy kü-lön közgyűlésre tárgyalásul kiütessék. — A bormérő társulat beadványa az egyes bor-mérők által fizetendő városi díjaknak elvállá-lása iránt, elfogadtatik. Ujfaluúsi József kór-há-z főorvosnak a kért nyolozó heti szabadságát megadatik. A 42-ik honvédségi társulat Deb-recezenbe áthelyezése és e célból a Goldberger-féle sátornak megvétele elfogadtatik. Felolvas-tatik a debreczeni kiállítás tárgyában a „deb-recezeni iparos ifjak egylete” által beadott javaslat. Az ügy hosszas vitára adott alkalmat. — Ármós Bálint ellene van annak, hogy 1882-ben vagy 1885-ben kiállítás rendez-tessék Debreczenben általa felsorolt in-dokoknál, — (melyekre alább visszatér-ünk). Nagy Ferenc ellenben sűrűsen óhaj-tán Debreczenben a kiállítás, s nem látja célszerűnek, hogy a főváros megelőzze Deb-recezen. Szóltak még hozzá többen, mindaz-al a közgyűlés azt a határozatot mondja ki, hogy elvben pártolja a kiállítás, azonban an-nak megtartására határidőt ezuttal kitűzni nem szándékoszik. A székesfehérvári kiállításra ha-tósági küldötteket Simonffy Imre, Csáki Ger-gely és Beke Mihály küldetnek ki. Még ne-gyven egyéb tárgy elintézése után a közgyűlés feloszlott.

* Halálhír. Közönségünk egykori ked-vencse Egy üd Istránnak, a budapesti nép-színház tagjának neje, született Máltás Emma, mint a hozzáak beiktatót gyászjelentésből saj-nálattal olvassuk, í. hó 26-án 35 éves korában jobblétre sanderült. A meghaldogultnak temetése tegnap délután ment végbe. Nyugod-janak porai békében!

* Debreczen város, mint a mai közgyű-lésről hozott tudósításunkban is röviden emlitve van kerestet huzott arra, hogy a város akár 1882-ben, akár 1885-ben országos kiállítást rendezzen; tehát ellentétben a mult vasárna-pon tartott népes értekezletnek egyhangu ha-tározatával, ellentétben a város iparosainak, sőt összes közönségének óhajával kimondotta azt, hogy hátrább akar maradni, Kecskemétnél, Szegednél, Székesfehérvárnál. A mai közgyű-lés ezen dicső tettében nagy része van külö-nösen Ármós Bálintnak, ki a kiállítás ellen

tartott beszédében kinyilvánítá ugyan, hogy barátja minden kiállításnak, de Debreczenre néve egy országos kiállítás rendezését nem haszonnal, de jelentékeny anyagi kárral látja kivihetőnek. Debreczennek — ugymond — nem az a helyzete, ami Székesfehérvárné; ott gr. Zichy Jenő buzgalma és igyekezete; tette nagyszerűre a kiállítást, mi nálunk nincs olyan ember a ki arra annyit áldozna. Másrészt hi-veközik a reáliskolára, melybe a város szin-tén „belelem” és „széssa most is a levét”, figyelmezteti tehát a közgyűlést, hogy ha csak jelentékeny anyagi veszteségre való kilátással nem — ne bocsátózzék egy kiállítás rendezésébe. Természetesen ezen indoklás győzött, s mind a polgármesternek akarata, mind a Nagy Ferenc bizottsági tag által kifejtett nyom-sósbab ellendindok dacára, az eshetleges veszteségtől tartva, a megfélemlített közgyű-lés nagyrésze nem volt még csak arra sem bir-ható, hogy ha már az 1882-ik évi illetőleg, rövidnek tartja az időt egy kiállítás rendezésére, legalább az 1885-ik évet biztosítottá volna arra a célra. — Most már Debreczen várhat, talán az idők végeig, mert hiszen ki-látás mostanában nincs arra, hogy nekünk egy Zichy Jenő szüllessen; természetesen, mert egy Zichy Jenő mindig hatalmasabb, áldozatkészebb lehet egy gazdag szabad királyi Debreczen városánál; tehát ez az indok hatalmasan szól a mellett, hogy ne rendezünk kiállítást. — Hát még a másik, a reáliskolával fűszerezett érv! Uraim, minden hasonlat sántít, de ez ki-törte nyakát, lábát, fejét. A közmívelődés elő-mozdítására emelt intézetekre, általában intézményekre milliókat kell szájnálni, nemhogy még utólagos szemrehányásokkal közömbös-séget gerjesszünk a közönségre különben is hajjammal bíró szívtekben. De meg fel-tér, ha azzal, — hogy a város fenntartja a reáliskolát, véteket követett el a multban: — következik-e egy e hibájáért oda legyen kár-hoztatva, miszerint egy ugy nemzetgazdasági, mint a mai kor fokonzkati haladásának szempontjából feltétlenül szükségesnek mutatkozó országos kiállítás ne rendezzen? Hiszen, ha a multban elkövetett hibák elosorolását megke-zte Ármós ur, kár volt nem folytatni, mert va-laszintűleg kilyukadtunk volna — már a kü-velkezétség okáért is — hogy első sorban a református főiskolát le kell bontani, a keresk iskoláknak az évi segélyt meg kell tagadni, az iskolákat, a gazdasági kertészeti egyleteket, a lovar egyletet, stb. stb. mind be kell szüntetni, mert hiszen mindezek tényleges anyagi hasznot nem hajtának a városnak. Sőt ki kell mondani azt, hogy semmihez hozzá ne fogjunk többé, — mert „hátha” majd belebukunk s „megisszuk a levét.” — De immár kifogytunk a tórból, hogy megma-gyarázhatunk volna Ármós urnak, bár ha post festum is, erkölcsi hasznát a kiállítások-nak, melyek gyakran többet érnek az anyagi haszonnál. Erre egy más alkalommal visszatér-ünk.

* Kiadó. Piacz-utcán, Szakszai-ház 1824. szám alatt négy tágas szoba, konyha, (mely eddig a függetlenségi kör helyisége volt.) í. évi június hó elsejével kiadó. Érték e z e t a „D e b r e c z e n” szerkesztőségében.

* A ki Kossuth Lajosnál alkalmatlankodik. Kérdő Márton h.-m.-vásárhelyi „virillista” mult hó végén 4 darab aranyat (mint a világ négy része aranyhite trombitását) küldött Kossuth-nak és felkérte, hogy azon 4 db aranyon Ereje hatalmas által a világ négy részét felköl-tse, Hontalan Nagyjaink jöjjenek haza és a Magyarországot menekült ezüst-arany kincstárát is hozzák magukkal. Erre Collegno al Barco-neből értelevel levél érkezett, melyben az ér-telmes ember, kivel a küldő bizalmas viszony-ban látszik lenni, felszólított, világoztassa fel Kérdő Mártont roz tréfája illetlenségéről, mely-ért Kossuth nem fog nehezelti, ha a négy arany a szegedi szerencsétlenek javára fordítatik.

* Természeti tűnemény. Kisajszállás fe-

lett e hó 20-án hirtelen hatalmas östét felhő-gyűlt össze; nyugodtan viselte magát, szélesed-ve látásuk lenni a felhők között is, mint a föld színén. Egyszerre a östét felhő középből tej-fehér hosszú esőszák nyomult ki, mely a lát-határ nyugati szélén látszott végződni. A tü-nemény kétszer is megújulva 12 percig tar-tott, s midőn omlani kezdett hatalmas forrag-gás mutatkozott benne. Nyugati vége a vastui-tólés oldalán öntötte le a benne levő tömör-dek vizet. Szentannak állítják, hogy a vastui-tólés és a város közt fekvő gödrökbe oly ha-talmas suhogással és robajjal szakadt le a rit-tenger, hogy a gödrök víze 3—4 öles mag-ságu hullámokat vert.

* A megugrott völgyény. Kis Szebenben egy iparos házában nagy sürgős forgás volt. Készültek a lakadalomra. A völgyény délelőtt evett ivott, de mire a paphoz kellett volna me-nni, megugrott. Mit volt mit tenni, mint hogy egyikhez a vendégek közül oda kellett adni a menyasszonyt, különben a lakomára leölt apr-óságok kárba mentek volna. Völgyényül egy-jele volt bádogoslegény ajánlkozott. Elfogadták a lakadalom kedvéért.

* A Telogy szálloda udvarkertje — mint már emlitők is — holnapután, szombaton fog megnyitítani, még pedig az önkéntes önköl-velet zenekarának, — s nem Oláh Jósinnak, mint újdonaságunkban állott — közreműködésé mellett.

* Lakás változtatás. Sorger József hely-beli ügyvéd lakását széchenyi-utczáról miltkö-velet 1810. sz. alá helyezte át, mit az érdekl-ődő közönségnek tudomására hozunk.

— Beküldetett. Dr. Faber C. M. e. k. szab. Purítás-szakszappana az egyedül csi-zszor fogtiszító-szer, mely 20 év óta legjobb hírnévnek örend; díjazást nyert Londonban 1862-ben, Párisban 1878-ban, kapható nagy-ban az alautit czégnél, és kicsinyben minden gyógyszerár és illat-szer kereskedésben bel-és külföldön. F. Griensztadt, Bécs I. Sonnenfel-gasse 7. (146.)

LEGUJABB.

— Róma, május 28. Az Aetna tűz-lányó hegy kitört s Messinába és Reg-gióba sürű kőcső hullott. Reggióban tea-ugy földrengés is volt.

— Philippopolis, május 28. Aleko pasa a keleturdui küldöttséget, mely Hermanlyan a határon várta őt, fején fezzel fogadta. Mikor ezt a küldöttség látta, intézkedéseket tett, hogy az üdvözlés elmaradjon, sőt visszate-gyűnt tette, hogy födetlen fével fog bevonulni Philippopolisba. — Miután a történet híre itt aggasztó izgatottságot keltett, újabb kül-döttség ment nagy sietre Aleko pasa elé, Vi-talis tábornok, — a milícia parancsnok vezetése mellett, — hogy komolyan lebeszéljék a fez megtartásáról. Aleko pasa engedett rábeszéléseiknek s a szultán határo-zottan kifejezett ellenkező parancsa daczára a fezt a pályaudvaron várakozó borzostó népsé-g által roppant lelkesedéssel üdvözölték. Junét bolgár diszország kíséretében a székes templomra ment, hol az ezarcha az egész pap-pággal fogadta. — Stolytio már tegnap kiköl-tözött a konakból s holnap utazik el innen.

— Belgrád máj. 28. Sermet török követ tárgyalásokat folytat Buzsiccselel egy török-szerb keresk. és vámszerződés ügyében. Frémj javaslatát adott be a kormánynak egy szerb nemzeti bank felállítására iránt 200 millió frank érczalappal.

Felelős szerkesztő: Péter Gábor. Főmunkatárs: Grünvald József.

KRAICZ GYULA előbb Örmös Ferencz norinbergi és diszműáru fiók üzlete Debreczenben, a főpiazcon, Scheer Bernát ur házában a „BIKA” szállóval szemben. (Főraktár Bécsben, Szent István-tér 3 dik szám alatt.) Ajánlja dusan berendezett raktárát. Vadászati és védő czikkek: Percusion, Lefauchaux, Lancaster és Flobert fegyverek, tüllények, tüllénytáskák és üvek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló tüllények és táskák. Lovaglásra: angol disznóbőr nyergek, kantárok, izzasztók, zabolák, kengyelvasak, sarkantyuk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyeregszappan. Utazáshoz: bőr, vászon és fa ündök, táskák, toilethez berendezett cas-settek és táskák, Plaid szijak, gumi köpenyek. Háztartáshoz: asztalkések, fa, csont, szaru, alpacca és alpacca ezüst nyéllel, britaniaérez, pakfong, alpacca és alpacca ezüst kanalak, eczet, olaj és vajtartók, cukorvágók és szelenczék, theafőzők, kannák, kávéfőző gé-pek, kávéfőzők, gyorsforralók, hűsvágó és kolbászesimáló gépek, fa, pléb, britania érez- és alpacca-tálcák, asztali gyertyatartók, réz, vas, bronz, brita-nia, érez, pakfong, alpacca és alpacca ezüstből, R. Ditmár-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkaliczák, virágasztalok, sodaviz-gépek. Toilethez: fésűk, fog, köröm, haj és ruhakéfék, szappanok, fogpép és porok, valódi kölniviz és illatszerek. Bili legyezők, ékszerék, virágoskor-tartók, legyező zsinórok. Különbféle diszaruk vas, bronz, fa, porcellán, maché és bőrből. Optikai czikkek: orrcsüptetők, szemüvegek, Lorgnettek, táv- és színházi látósövek, barometrum, hőmérők, szesz, cukor, bor, sör, eczetmérők, víz-mértékek. Legujabb divatu férfi és gyermek kalapok, keztük, esőernyők, séta-botok, tajték pipák, szivarszipkák, zsebkecsék, pénz és szivartárcák dohán-yágó gépek. — Gyermek játékok. Szodaviz gépek 8/2 forinttól 20 forintig.

Legjobb minőségű Coaks: a debr. gázgyár 2 frt 60 kr 100 kg készítménye. bikkaszén: „ „ 3 frt — kr — kg kapható Hertzka Pálnál, (140.) széchenyi-utca 1761. sz.

Dreher Antal Kiváltó PALACZKSÖR Megrendelési hely ennek valódi minőségű, csak a Dreher Antal sörfőzdében KÖRÁRY Á. négy Dietrich-Gottschalknál Budapest, váci-utca 18. Szörnyeztetés: Kiváltó rakomány, világos színű Márcsiál ötó Duglismátrányi ástós és secces Koronásé világos színi, ire a Pilseneri aranyos. A szállítás költsége az al-csúszkákra eszámított. A csúszkák a szállítástól éntes-ten törvényesen szentesítettek.

Párisi világkiállítás 160 arany-, ezüst- és bronz- érem az összes nemzetközi és egyéb mezőgazdasági kiállításon. RUSTON, PROCTOR és Társa Budapest, nádor utca 41. sz. ajánlanak dusan felszerelt raktárúkból: javított gőzmozdonyokat, cséplőgépeket, Backer-féle rostákat, trieureket stb. (141.) Alulirott bátorodom épület és butor asztalos műhelyemet (kádás-utca, 1846. szám alatt) ajánlani nevezetesen elvállalok mindennemű ASZTALOS UJ MUNKÁKAT ugyszintén javításokat illő áron, sőt rész-letfizetés törlesztése mellett is; a meg-rendelések gyors s pontos teljesítéséről kezeskedem. HERTZKA VILMOS asztalos mester. (150) Debreczen, 1879. nyomattó-Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.